

NÉKEM A TENGER A BALATON

SZÖVEG –
SZABÓ EMESEROVAT –
MELLÉKLET

AHOL JÓ VENDÉGNEK LENNI

Ha másképp és más miatt is, de a hazai tengerhez mindenki kötődik valamilyen módon. Ismert embereket kérdeztünk arról, mi a kedvenc balatoni helyük, milyen élmények kötik őket a környékhez.

TIHANY MINDENEKFELETT

Kodolányi Gyula költő, műfordító és szerkesztő Tihanyban szokott üdülni feleségével, aki Illyés Gyula lánya, és akinek családja már 1930 óta rendelkezik egy kis házzal a településen – ebbe a nyaralóba már Illyés is úgymond „beházasodott”. „Mi is évtizedek óta járunk ide, a hellyel már magam is összefortam. Ennek persze oka az is, hogy költő vagyok: számomra a feltöltődést elsősorban a természet jelenti. Egyszerűen azért, mert vannak olyan pillanatai az életnek, amikor már tényleg csak arra van szükségünk, hogy kapcsolatba lépjünk a vízzel, a fénnyel, a levegővel és a növényekkel. Áthat annak az érzése is, hogy a település Magyarország szakrális helye: egy Árpád-házi király vonult ide vissza elmélkedni, miután lemondott a trónról, majd a szerzetesek ezer éven át gyarapították a kultúrát és a földművelést” – mondja a költő, aki igyekszik minél több időt a félszigeten tölteni. Ezt megteheti, mert viszonylag kötetlenül dolgozik: volt olyan évtized, amikor évente négy hónapon át is itt laktak, de kettőt-hármat szinte mindig itt töltenek. Írni és olvasni mindig tud, de gyakran fölkeresi a környék rejtett szépségeit, természeti kincseit is. Az étkezésben szintén a természetes dolgokat kedvelik. „Szerintem a zöltségeknek, a gyümölcsöknek és a húsoknak az eredeti íze az, ami a legnagyobb érték, nem próbáljuk ezeket nagyon kombinálni. Amúgy is a mediterrán konyhát, a salátákat szeretjük. Ehhez alapanyagunk bőséggel terem, sőt, rengeteg gyümölcsfával is rendelkezünk.”

Kép - MMA

Kép - Emmer László

BARÁTI ÉRTÉKEK

Bagdy Emőke klinikai szakpszichológus egyből az MTA balatonvilágosi akadémiai üdülőjét emeli ki, amikor a hazai tengerhez fűződő viszonyáról kérdezzük. „Először még egyedül mentem oda, hogy kicsit körülnézzek, megtudjam, milyen helyről van szó. Teljesen megdöbbentem, amikor láttam, hogy mennyire kellemes a

közvetlen vízparti terület. Ugyanakkor az igazság az, hogy fiatalabb éveimben nem nagyon értem rá arra, hogy pihenjek és lógassam a lábamat, viszont a legkisebb unokámmal – aki most nyolc éves – már egészen kicsi korától lejárta oda. Idén júliusban is két hetet töltöttem ott vele: neki a Balaton az örömet, a vizet, a játékot jelenti. Mivel rendszeresen visszajárunk, már igazi baráti körünk is kialakult, társasági életet is élünk, már a gyerekeink, unokáink is közel kerültek egymáshoz. Amíg pedig a gyerekek játszanak, a felnőtteknek is van idejük egy kis beszélgetésre, relaxációra, pihenésre. A hely igazából emiatt bír különleges értékkel. A település azért is jó, mert egyfajta bázisként funkcionálhat: könnyen elérhetőek onnan azok a nyaralóövezetek, ahol más barátaink üdülnék” – meséli, majd hozzátéveszi, hogy Tihany is olyan szent hely, amelyet egyik évben sem hagynak ki: imádják a templom miatt, a kilátás miatt, a Balaton szépsége miatt is. Általában Világosról szoktak átruccanni a családdal, de járt már ott egyedül is.

MINDEN, AMI KÁLI

Térey János író, költő, drámaíró és műfordító gyermekkorában Balatonföldvár volt a kedvenc helye, sok nyári hétvégét töltött ott szüleivel. Emellett Fonyód-Bélatelep századfordulós villasora is nagyon megfogta. „Ma is olyan egyedi helynek tartom, amely nagyon jól tükrözi a régi magyar kultúrközéposztály nagyságát és ízlését. Viszont

Kép - Wikimedia Commons

manapság már inkább a Káli-medencéhez kötődöm, amelynek létezéséről gyerekkoromban még csak nem is tudtam. A környék körülbelül a nagy Jancsó-forgatások idején lett divatos, de az itt nyaralókban szerintem még akkor sem tudatosult, hogy ez lenne a magyar Provence. A vidéket csak a nyolcvanas évek végén, a kilencvenes évek elején fedezték föl tömegestől, mára pedig annyira fölkapott lett, hogy az már

szinte túlzás is. Ezzel együtt ugyanúgy szeretem az egész régiót – különösképp Köveskál, Balatonhenyét, Szentbékállát és Mindszentkállát – mint minden jó ízlésű ember. Persze van abban valami nyomasztó, hogy ma már egész Budapest ott lebzsel, a magas kategóriás autóktól pedig alig lehet elférni, de a hely nem lett csúnyább, csak beépítettebb”. A Káli-medence elképesztő éttermi kínálatát külön megemlíti: mint mondja, mindent kedvel, aminek neve tartalmazza a kő vagy a Káli szót. A balatonszemesei Kistücsköt régi kedvenceként hozza föl, szüleivel már a nyolcvanas években is gyakran betértek oda. Emellett kiemeli Szigligeten Bakos Attila magyaros kosztot kínáló, arculatában múzeum jellegű kisvendéglőjét, majd hozzátéveszi, hogy a település fejlődését és az ott működő alkotóházat szintén fontosnak tartja, maga is dolgozott benne Kazamaták című darabján.

Kép - Emmer László

ZENE A TAVON TÚL

Harcsa Veronika dzsesszénekesnő a Balaton-felvidéken, Kapolcson van igazán elemében, számára a hazai tenger ebből a megközelítésből a legérdekesebb. „Ez a település a központi helyszíne a Művészetek Völgyének, ahol harmadik éve vezetem a jazz udvart. Ez azt jelenti, hogy én vagyok a programszerkesztő: a

fesztiválnak mind a tíz napját jógával indítjuk, napközben zenei workshopokat, kézműves foglalkozásokat tartunk, közösen kávézunk, fröccsözünk. A koncertek délután indulnak, majd túl a művészeti élményen hatalmas buliba is torkollnak. A rendezvényen magam is többször fellépek” – meséli. Hozzátéveszi, hogy a Kata Borház, ahol udvara van, remek szálláshely is egyben: egy fantasztikusan szép, provence-i hangulatú hely. „Év közben is voltam már ott, és amikor nincs fesztivál, teljesen átalakul, végtelen nyugalmat áraszt, fantasztikus pontja a Balaton-felvidéknek. A környéken nagyon jól lehet kerékpározni is: ez nagy előny, mivel nagy biciklitúrázó vagyok, erre pedig ez az egyik legalkalmasabb hely.” Az énekesnő már a balatoni bringakört is végigtekerte: a távot két nap alatt tette meg, leküzdése nagyon kellemes élményt jelentett számára. Hozzátéveszi, hogy alapvetően azért inkább a hegyekhez és a dombokhoz vonzódik: a Balaton egyik gyöngyszemének például Szigligetet tartja, de a kivételes települések közt említi Salföldet is. Bár a strandolás nem nagyon vonzza, kellemes gyerekkori élménye neki is van: a szüleivel Balatonfenyvesre járt kisebb korában, szép emlékeket őriz azokból az időkől is.

Kép - Wikimedia Commons

APAI ÖRÖKSÉG

Sebestyén Ferenc énekes, zenész és népzene kutató a déli parthoz kötődik, Balatonföldváron érzi magát otthon, most is ott nyaral. „Feleségemnek van itt nyaralója, nekem pedig a hajóm áll a kikötőben: édesapám nagy hajós volt, tőle örököltem. Mindig eszembe jut az a régi történet, amikor velem és feleségemmel egy hatalmas viharba

keveredtünk, a hajót méteres hullámok dobálták. Amikor partra sodródtunk, nekünk kellett a vitorlást visszatolni a vízbe: már másfél órája küszködtünk, amikor édesapámat is megkértük, másszon le a hajóról. De nem jött, hanem azt válaszolta: a kapitány nem hagyja el a süllyedő hajót!” A tónál ma is rengeteg időt töltenek. „A feleségem májustól októberig szinte végig a nyaralóban él, én meg a munkám miatt jövök-megyek. Hajózni nem nagyon van időm, de ha jönnek vendégek, akkor azért kivitorlázunk: elmegyünk a mély vízre, hogy ott ússzunk, de van, hogy Tihany és Sajkod felé is elkanyarodunk” – meséli. Van példa arra is, hogy nyaralójukba nagyobb társaság érkezik: tavaly például a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zenetudományi szakán végzett tanítványai keresték fel, velük beszélgettek és játszottak egész nap. Mindig nagyon várják a gyerekeket is. „A lányom Berlinben él, neki két lánya van, kisebbik fiam Kanadában él: neki egy fia és egy lánya született. Legidősebb fiamnak most született kislánya Budapesten. A legnagyobb unokám most három és fél éves, vele lassan már jól lehet kommunikálni, de a többiek még nagyon picik. Nekik most kezd kinyílni a világ.”

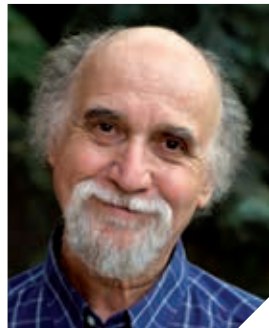

Kép - Pesti Magyar Színház

BALATON A ZSIGEREKBE

Bede-Fazekas Szabolcs, a Pesti Magyar Színház színésze az északi partot szereti, a kedvence a Keszthely és Csopak közti terület. „Szerintem ez a Balaton legszebb része, Tihany és Szigliget különösen csodálatos. De igazából imádom az egész tavat, gyerekkoromban is rengeteg időt töltöttünk lent édesanyámék

vállalati üdülőjében: folyton ott voltunk a testvéremmel. Talán emiatt is ivódott be a hazai tenger annyira a zsigereimbe, hogy az életemet nem is tudom nélküle elképzelni. Jól mutatja ezt az is, hogy ugyan Budapest mellett lakunk, de van, hogy akár egy napra is lemegyünk a gyerekekkel. Erről még idén augusztus végén sem mondunk le, pedig akkor már „A tizedes meg a többiek”-et próbáljuk a szeptemberi bemutatóra – de ha lesz egy szabad fél napom, biztos, hogy bepattanunk a kocsiba, és leugrunk a tóhoz. Egyébként amióta a kicsik megvannak, már inkább a déli partra járunk, főleg Szárszóra és környékére, ahol sekélyebb a víz. De az északi partra is gyakran átmegegyek: ott az unokaöcsémnek van háza és hajója. Számomra az egyik legnagyobb élményt az jelenti, ha vitorlással fűrődhetünk a tó közepén. A másik kedvencem a szigligeti strand” – mondja. Beavat minket abba is, hogy Tihanyban a Ferenc Pince Csárda az egyik kedvenc helye, főleg a kilátás miatt: ennek kiülős része úgy van kialakítva, hogy onnan az egész tavat látni lehet.

TÖBBSIKÚ ÉLMÉNYEK

Sándor György író, előadóművész és „humoralista” végigjárta a Balatont, szinte minden nyáron fölkereste valamelyik szegletét. Az egyik legnagyobb élménye viszont az, amikor a tihanyi motel alakulásánál londiner volt. „Ez azért volt emlékezetes, mert akkor rúgtak ki a Színművészeti Főiskoláról, viszont londinerként azért csi-

náltam magánszámokat: nem a pénzért strapáltam magam, hanem a játékért játszottam” – emlékezik vissza. A Balatontól azóta sem vált el, nemrég Salföldön is tartott önálló estet. „Ezen Somogyi Győző Kossuth-díjas grafikus és festő is jelen volt, aki ott gazdálkodik. A feleségemmel meg is látogattuk, hatalmas élmény volt az is: gyönyörű, remek és természetes életet él” – meséli. Sándor György dél-franciaországi mintára albumokat is készít: ezek kinyitva úgy néznek ki, mint egy szöttek, a mozaikokból csodálatos összkép alakul ki. „Ezekből jól látszik, hogy Salföld nem Provence szegény rokona, hanem egyenrangú versenytársa. Ezt bátran állíthatom, a nevelt fiam gyerekei miatt ugyanis – akik ott éltek – rengeteg időt töltöttem Dél-Franciaországban, nagyon sokat sétáltunk, mászkáltunk. Van tehát valós összehasonlítási alapom.”

#gyereabalatonra

FEDEZD FEL A BALATON SOKSZÍNŰSÉGÉT!

